

Περίληψη: Στην παρούσα εργασία επιχειρείται η εννοιολογική συσχέτιση και παράλληλη εξέταση του φιλοσοφικού σχήματος του Whitehead, γνωστού ως φιλοσοφία της διαδικασίας (*process philosophy*), ειδικότερα της θεώρησης του όσον αφορά τη «δημιουργική σύνθεση» ή «συν-ανάπτυξη» (*concrescence*) των πραγματικών οντοτήτων, με το καθιερωμένο θεωρητικό πλαίσιο της διαδικασίας της μέτρησης στην κβαντική μηχανική. Η διαδικασία της μετάβασης της κβαντικής κατάστασης ενός συστήματος κατά τη μέτρηση και η διαδικασία της συν-ανάπτυξης μίας πραγματικής οντότητας εξετάζονται παράλληλα υπό τη μορφή τεσσάρων φάσεων, χαρακτηριστικών του φιλοσοφικού σχήματος του Whitehead: της συμμορφικής φάσης (*conformal phase*), της νοητικής (*conceptual*), της απλής συγκριτικής (*simple comparative*) και της τελικής σύνθετης συγκριτικής φάσης (*complex comparative*), η οποία περιλαμβάνει το στάδιο της «ικανοποίησης» (*satisfaction*) ή «πλήρωσης» της πραγματικής οντότητας. Μέσω αυτής της νοηματικής αλληλοδιείσδυσης επιτυγχάνεται η διαφώτιση του πλαισιοκρατικού χαρακτήρα της κβαντικής θεωρίας καθώς και η αποσαφήνιση και περαιτέρω εμπλουτισμός εννοιολογικά δυσχερών στοιχείων στη φιλοσοφία του Whitehead ιδιαίτερα όσον αφορά το καινοτόμο και δυναμικό του σχήμα περί «υποκειμένου-υπερκειμένου» (*subject-superject*) ως αντικαταστάτη του στατικού δυϊστικού σχήματος «ουσία-ποιότητα».

